

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Politica lui Pityi Bandi.

Sciți, mă rog, care e politica lui Pityi Bandi?

Două procente „Zuschlag“ prelungește dările de până acum pentru „E. M. K. E.“
Și adevărat de ce nu?

Luxul acesta noi putem să ni-l permitem.

Ce-i drept, pentru anul viitor se prevăd în cheltuielile statului ungar 350 milioane, cu vre-o șapte milioane mai mult ca în anul curent, ear' veniturile se calculează la 328 milioane, cu douăzeci și două milioane mai puțin ca cheltuielile și cu 1 milion 276.687 fl. mai puțin ca în anul curent. Deficitul este și el pentru anul viitor cu vre-o opt milioane mai mare ca în anul curent.

Pentru un stat ca cel ungar însă toate aceste sînt floare la ureche.

Încă două procente „Zuschlag“ pentru „E. M. K. E.“

Luxul acesta noi putem să ni-l permitem.

Nu-i vorba, deficitul măturisat se urcă la vre-o treizeci și șapte de milioane. Frumoși bani! — Mai ales pentru cei-ce au să-și primească. Dar' ce-i asta pentru un stat ca cel ungar? Facem o emisiune de hârtii, ridicăm taxele de transport, și pentru persoane, și pentru mărfuri, mai adăugăm câte ceva la „ștemplă“, scumpim „trafică“ tutunurilor...

Și încă două procente „Zuschlag“ pentru „E. M. K. E.“

Luxul acesta noi putem să ni-l permitem.

Ce-i drept, lumea se cam plînge mai ales prin Ardeal, țeară pusă sub scutul bine inspiratului „E. M. K. E.“, că mai cu răboșele vamale, mai cu miseriile comunicațiunii, mai cu lipsa cuvenitei purtări de grije comerțului și industria și viața economică în genere au ajuns la mare părăginire.

Mai virtos două procente „Zuschlag“, pentru „E. M. K. E.“

Noi voim să ne permitem luxul acesta!

Prea bine! — dar' se supără românii și Sașii, vor dar' fi supărând poate și alții, care s'au săturat de a tot plăti bani greu muncii, pentru-ca stăpânii situațiunii să-și poată face toate chefurile de boieri scâpătați.

Să le fie de bine! Dacă se vor supăra, — ei se vor supăra!

„A kinek nem tetszik, menjen Oláhországba!“ — P'aci li-e drumul: n'au de-

cât să se ducă în altă țeară, unde se plătesc biruri mai mici.

Două procente „Zuschlag“ pentru „E. M. K. E.“: mai jos nu se poate.

Da! — însă „Mercur“ cel muscălesc a sosit la Varna cu 418 soldați și 18 tunuri, ear' guvernul bulgar a luat hotărîrea de a pune în libertate pe agenții rusesci, poate-că n'ar fi tocmai acum timpul să-și necăjim pe Români și pe Sași și pe ceilalți, care mai sînt ca dinșii.

Aș! — Să le fie de bine Muscalilor: ei la Varna, noi la Dicső-Szent-Márton; ei îi strîmtoarează pe Bulgari, eară noi ne permitem luxul de a pune încă două procente „Zuschlag“ pentru „E. M. K. E.“

Apoi, dacă-i așa, atunci... Așa-i!

Mai întâiu o sabie de oțoare lui Abdul-Kerim-Pașa, apoi un „Eljen“ în sănătatea regelui Milan, — câteva luni de zile în urmăria eroului manifestatiune, — mare tapaj în dietă pentru independența Bulgarilor... și în cele din urmă două procente „Zuschlag“ pentru „E. M. K. E.“ — Turcii se duc, Sârbii se duc, — eroul dela Slivnița se duc, Bulgarii se duc și ei, dar' „E. M. K. E.“ rămâne, și toată dragostea Maghiarilor se reduce la două procente „Zuschlag“, pe care au să le plătească și ceilalți, adevărat — în adevăr — mai ales ceilalți.

Dar' s'a nimerit, că tocmai zilele aceste, — așa ne spune chiar „Pester Lloyd“, — un deputat, dl Dr. Lueger, i-a grăit de rău pe Maghiari în parlamentul din Viena, susținînd, că ei îi creează monarhiei greutăți, pentru-ca astfel se stoarcă dela cercurile hotărîtoare un fel de carta bianca de a-i exploata pe ceilalți concetățeni ai lor.

„E lucru știut, — ăce „Pester Lloyd“ că a ăis dl Lueger, — că unitatea armatei e o instituțiune păzită cu penibilă îngrijire: „Ungurii“ o știu aceasta și profită, ca să isbutească cu pretențiunile lor economice. De șesesc predece ani acum în Ungaria un scandal urmează pe celalat și toate se îndreptează contra legăturii unitare dintre cele două jumătăți ale monarhiei. Scandalul de felul acesta se produce însă de obicei atunci, când Ungaria vrea să obțină ceva. De regulă însă „Ungurii“ profită de evenimente, care pot să fie puse în legătură cu armata împărătească. Ivide-se lor creându-se din adins un asemenea eveniment, se pune deodată întreaga Ungarie în mișcare. Strigă minoritatea, strigă majoritatea și strigă la început dimpreună cu ceilalți și marele om de stat Tisza. Studenții pun la cale scandalurile de stradă, în-

cât ori-și-cărui om nepreocupat i-se produce impresiunea, ca-și-când întreaga Ungarie ar fi un balamuc și nisce nebuni toți cei din ea. (Ilaritate în stînga extremă.) După-ce paroxismul e ajuns la culme, ies la iveală tulumbele oficiale, — se indică așa pentru rînduri, că marele om de stat Tisza umblă cu gândul de a demisiona, eară majoritatea dietei ungare, care știe prea bine, că existența ei atîrnă cu desăvîrșire numai dela banii capitalistilor ce stau în dosul marelui om de stat, deodată se liniștește, ear' la un moment dat iese la iveală chiar marele om de stat Tisza el însuși și aruncă fulgere asupra minorității ce tot mai lărmuiesce. Se înțelege apoi pretutindenea mare admirațiune pentru curagiul și hotărîrea acestui om de stat! Între presa pseudo-maghiară strigă Ungaria și cea pseudo-germană din Austria din gura admirațiune: Glorie ție, mare om de stat! După comedie urmează însă tragedia. Nisce oameni atît de bravi, care știu să sprîgească cu atît eroism și cu atîta stăpînire de sine felie binîți dorințe ale națiunii maghiare, trebuie să fie respășiți, pentru zelul lor și eată! — că se viră mîna în buzunările Cislaitanienilor și li se plătesce Ungurilor răsplată! Acesta e sfîrșitul cântecului. Aceste uneltiri trebuie să se curme odată, ceea-ce nu se poate decît prin o regulare definitivă a relațiilor economice dintre Ungaria și Austria. Regularea definitivă e însă și de aceea de neapărată trebuință, pentru-ca să se pună capăt spectacolului înjorător, că două națiuni ajunse la înaltă dezvoltare, cea slavă și cea germană, sînt ținute în dependență de Maghiarii, care nu-i întrec nici prin număr, nici prin cultură. (Bravo! Bravo! — în dreapta.) — Am vizitat numai unele dintre ținuturile germane din Ungaria și m'a fost rușine, când am vădut robia națională, în care se află Germanii de acolo.

„Vice-presidentialul Comitetului Clam: Trebuie să-l fac pe orator atent... (Strigăte din partea democraților și antisemiților: „Libertatea cuvîntului“. „Totdeauna Clam-Martinitz...“ „Mereu acest vice-president“. Mare mișcare.)

„Vice-presidentialul sună din nou: Cer liniște și m'arog se, mă lăsați a vorbe. Voi am să fac observațiunea, că după a mea părere nu aici este locul de a discuta stările interne ale statului ungar, caracterizându-se ca „robie“ starea, în care se află un popor de acolo. (Contrașicieri.)

„Deputatul Dr. Lueger urmează: Eu cred, că pot să vorbesc cu ocaziunea aceasta despre aceste stări. Dic, m'a fost rușine, când am vădut spîritul digaric, cu care Germanii din Ungaria, afară de Sașii din Ardeal, supoartă această robie națională, și am să o spun aici, pe Cehi trebuie să-și cuprindă același simfîment, când vîd de Slovicii din Ungaria. (Aprobări și strigăte de pe băncile Cehilor. Și Croația.)“

Cu toate aceste două procente „Zuschlag“ pentru „E. M. K. E.“

Putem să ne permitem luxul acesta!

Va fi buzunărit ori nu Ungaria pe concetățenii de preste Laita, noi avem și de astădeni un deficit de 37 milioane, fiindcă folosul nu intră, precum se vede, în pungile „Ungurilor“, ci în ale „capitalistilor“, care au creat, precum ăce Dr. Lueger, majoritatea din dietă.

Le va fi mai mult în rușinea Nemților și Cehilor, destul că rabdă Croații, rabdă Germanii, rabdă Slovicii, rabdă și Românii, fiindcă li-au fost sacrificați Maghiarilor, li-au fost aruncați ca nisce jucărele, ca să nu facă gălăgie și să nu-i creeze monarhiei greutăți în ceea-ce privește armata, politica externă și gravele cestiuni interne.

Ce ar fi însă, dacă într-o bună dimineață toate aceste jucărele s'ar înțelege între ele, s'ar pune în înțelegere și cu elementele de dincolo de Laita și ar începe să facă și ele o strașnică gălăgie?

Ei! Li s'ar da și lor o jucărea!

Și dacă jucăreaua aceasta s'ar înțempla să fie tocmai dreptul de a mai dispune și ele odată în ceea-ce privește propriile lor interese?

Atunci Maghiarilor le rămîne „E. M. K. E.“

Ergo: două procente „Zuschlag“! — și — „aprez moi le deluge“, — ardă moara, numai să între spaima în șoareci. Asta e politica lui Pityi Bandi, care e Falstaff al unguresc.

Adunarea generală de constituire

a „Reuniunii femeilor române“ din comitatul Huniădoara.

(Raport special)

Deva, în 30 Octomvrie n. 1886.

Publicul cetitor al foii noastre are cunoscînță din apelul publicat mai ăilele trecute, că damele române din Deva se ocupă cu ideia înființării unei reuniuni de femei din comitatul Huniădoara, care ar avea de scop: promovarea industriei de casă pe teritoriul acestui comitat și, încât vor permite mijloacele reuniunii, și ajutoarea fetițelor și vîduvelor sărace, din motiv pur caritativ.

Spre întruparea acestei idei a lor, au convocat pe 30 Octomvrie a. c. o conferință a damelor române din comitatul Huniădoara, în care să se hotărască înființarea reuniunii.

Această conferință s'a și ținut la ăiua numită în noua sală a scoalei române din

Foița „Tribunei“.

Omul care lucrează.

(Urmare și fine.)

Luându-și în serios chemarea de inspector scolar, ori-și-ce protopop român din Ardeal, fie el greco-oriental, fie greco-catolic, va fi simțit fără îndoială, că de greu este să obțină cu personalul didactic, de care dispune, rezultatele, la care trebuie să rivnească.

Cele mai multe din satele românești din Ardeal sînt risipite prin văi și pe dealuri, mici și sărace, încât nu pot să întrețină învățătorii mai bine pregătiți și mai destoinici. Chiar satele, care ar pute să plătească lefuri mai bune, pe din destul pătuns de importanța instrucțiunii și nu jertfesc bucuroși pentru școală, ear' autoritățile politice actuale nu protej școlile confesionale. În sfîrșit, chiar acolo, unde s'au creat lefuri mai bune, adese-ori nu se găsesc aspiranți bine pregătiți, fiindcă nu avem încă destui oameni și nu avem nici mijloacele spre a ni-i crea — decît încetul cu încetul.

Mare parte din cei-ce împlinesc astăzi funcțiunea de învățători la școlile noastre sînt deci oameni, care nu au cuvenita pregătire. Mulți

dintre acestia au devenit prin o practică mai îndelungată foarte buni învățători; alții n'au însă nici pregătire teoretică, nici practică mulțumitoare.

Alături cu acestia sînt învățătorii cu pregătire teoretică, însă de cînd întră în funcțiune, înecat n'au putut încă să-și câștige practica cuvenită.

Nu mai puțini sînt, care au și pregătirea teoretică și îndemănătecia câștigată prin o practică mai îndelungată.

Ca să se ajute, archidieceasa obligă pe absolvenții cursului teologic, ca timp de câțiva ani să funcționeze ca învățători. Acești candidați de preotie sînt cele mai distinse elemente ale corpului nostru didactic, oameni luminați, cu cea mai bună pregătire pedagogică, — dar' lipsiți și ei de practică.

E evident, că un corp didactic astfel compus nu se pot obține rezultatele, pe care le obțin școlile altor confesiuni mai bine situate și cu o instrucțiune mai de mult organizată. Aceste sînt însă mijloacele, de care dispunem, și nu ne rămîne decît să lucrăm deocamdată cu aceste.

Chiar și cu acest corp didactic astfel însă realizat o foarte însemnat progres, deoarece învățătorii noștri sînt oameni deștepti și zeloși, numai dacă simt, că este cineva, care se interesează de dinșii, și dacă sînt controlați, în bărbătați și bine conduși în lucrarea lor.

Protopopul Simeon Popescu, după-ce s'a încredințat despre starea instrucțiunii și a cunoscut corpul didactic, pe care este însărcinat a-l conduce, a primit convingerea, că sînt în mijlocul acestui corp didactic oameni, unii cu foarte multă bunăvoință, alții cu multă pregătire și ear' alții cu frumoase experiențe câștigate prin o conștientioasă practică. Vorba era dar' să le dea puțința de a se folosi unii prin alții și să deștepte și în popor un viu interes pentru școală.

„Voiu face, — și-a ăis el, — ca pentru creștinii din tractul meu examenele să fie un mare eveniment, o sărbătoare, ear' pentru învățătorii din tractul meu un curs de practică pedagogică. Voiu asista eu însumi la toate examenele. Voiu slugi cu ocaziunea aceasta în biserică, voiu rosti câte o predică, în care îi voi arăta poporului importanța instrucțiunii și foloasele jertfelor ce se aduc pentru școală, voiu stăru, ca oameni cît de mulți să asiste la examene. Dar' nu voi merge la examene singur, ci însoțit de o comisiune compusă din învățătorii din cele mai apropiate sate, care vor asista la examen și vor face sub conducerea mea critica rezultatelor obținute — așa cum ea se face în Germania la școlile de practică pedagogică, pentru-ca cu ocaziunea aceasta să-și lumineze pe învățători, să mă lumineze și eu printr'înșii, să

ne luminăm unii pe alții, — să facem acum ceea-ce fiesc-care învățător din Germania a făcut mai nainte chiar de a fi intrat în funcțiune.“

Aceste le-a făcut protopopul Simeon Popescu în tractul seu.

Nu cere nimeni, ca și alți protopopi să facă tot așa în tractul lor. Care face, face, ear' care nu face, nu face. Sînt unii, care nici nu pot. Vorba e însă, că scopul e bun, mijloacele sînt și ele bine alese, și acela, care poate să-și dea ostenala aceasta, servește o cauză bună și câștigă frumoase titluri la stîmă generală și la simpatiiile generale.

Aceasta îi supără pe unii dintre aceia, pe care fie împregiurările, fie puterile, fie lipsa de zel nu-i iartă să-și câștige și ei asemenea titluri, ear' acești oameni supărăți, în loc de a se pune și ei pe lucru, își perd timpul și puterile opintindu-se pentru zădărnicierea silințelor puse de cei ce vor să-și le câștige.

Învățătorii din tractul Sibiului știu și ei, că este cu mult mai comod a face un simulacru de examen, ca să încheie anul scolar, decît să-ți încând vine protopopul cu comisiunea de învățători, ca să judece, dacă bine ai lucrat ori nu. Tot atît de bine știu învățătorii, că este mai comod și mai ieftin să stai acasă ori să mergi la plimbare, decît să alergi pe la examenele din

Deva, fiind un număr public de dame și domni de față. În numele damelor din Deva d-na A. Olariu a salutat conferința într-un mod călduros cu următoarele cuvinte:

„Onorabilă adunare!

„Sub impresiunea unei vii bucurii vin a Vă mulțumi, că ați venit la apelul nostru spre a ne da mână de ajutor întru împlinirea mărețului scop.

„Vă salut deci în numele Devenelor, făcându-Vă „Bine ați venit!“

„Doamnelor! Aimé Martin dice: „Vrei să cunosc starea politică și morală a unui popor, caută ce loc ocupă acolo femeile.“

„Pentru-ca eventual, la o astfel de întrebare, răspunsul se nu cadă în defavorul națiunii noastre în general, și al comitatului nostru în special, trebuie să ocupăm și noi locul cuvenit nouă, pornind pe acea cale a activității publice, din care rezultă liniștea conștiinței naționale și ajutorarea celor lipsiți de mijloace.

„Să dicem dar: Înainte, căci cu noi e Dumnezeu!“

După această salutare de binevenire s'a constituit conferința în mod provisor, ear' după constituire a luat cuvântul d-na Fr. L. Hossu, și cu multă eleganță a rostit următorul discurs interesant:

„Onorabilă conferință!

„Dați-mi voie, ca după deschiderea oficială și conform programului, să Vă cer prețuită atențiune pe un moment, pentru a Vă expune în liniiamete generale scopul reuniunii, în al căreia favor ați binevoit a osteni la această conferință.

„Negreșit Vă este cunoscut, că de un timp îndelungat deja se manifestează dorința generală, de a înființa și în aceste părți o reuniune de femei, cu un scop cultural oare-care, și aceasta cu atât mai virtuos, fiindcă ați mai nu există înțeles locuit de Români, unde se nu lucreze în mod salutar asemenea reuniuni.

„Comitatul Hunedoarei este unul din cele mai mari comitate din țară, locuit aproape exclusiv de Români, și totuși până ați s'a simțit dureros lipsa unei asocieri a Românelor din acest district.

„Aceste și alte considerațiuni au dat impuls damelor din Deva, ca fiind în centru, să iee ele inițiativa întru realizarea aspirațiilor de mult nutrite în această privință.

„După unele consultări private în conferința prealabilă din 8 Septembrie a. c., s'a decis unanim imperioasa necesitate a înființării reuniunii.

„În acea convenire s'a decis, în speranța ulterioarei D-voastre aprobări, și asupra scopului reuniunii.

„Cred, că Veți încuviința, că am statorit ca punct întâiu al activității noastre: spriginirea și înaintarea industriei de casă.

„Nicăiri nu poate fi mai motivat ca la noi, că punem mare pond pe dezvoltarea rațională a industriei noastre de casă, căci nicăiri nu vedem dezvoltat gustul poporului întru atâtea forme deosebite și varie, ca chiar la noi.

„Nicăiri nu s'au păstrat mai curat motive clasice, decât în lucrările ce 'și-le confecționează țerancele noastre spre podoaba casei și îmbrăcăminte familiei lor.

„Tenacitatea, cu care 'și-a păstrat poporul românesc prin secolii originalitatea și caracterul său, este cu drept cuvânt admirat!

satele vecine și se lucrezi ziua toată. Cu toate aceste, acești învățători s'au întrecut unii pe alții și alergau chiar și acolo, unde protopopul nu 'i obliga să asiste, fiindcă s'au încredințat, că foarte mult câștigă din asistarea la examene și din discuțiunile ce se fac sub conducerea protopopului. — De aceea au stăruit, ca și învățătorii din alte tracte să facă tot ca și dinșii, și au pus cestiunea la ordinea zilei în reuniunea învățătorilor.

Aici a eșit apoi la iveală curentul pornit din curtea metropolitană.

După-ce s'a simțit, că majoritatea membrilor reuniunii e dispusă a stăru, ca pretutindenea unii dintre învățători să asiste la examenele date de alții din sate mai apropiate, Părintele protopop Cândea, unul dintre oamenii „curții“, a făcut, ceea-ce nu era lucru greu, ca învățătorii din tractul seu să nu iee parte la adunarea reuniunii. Ear' în urmă, unul dintre acești învățători, dl Băcillă, vine să spună în coloanele „Tribunei“, că d-sa a pledat într-o ședință dela 5 Septembrie contra procederii adoptate în tractul Sibiiului, ceea-ce nu este adevărat, fiindcă din procesul verbal al acestei ședințe m'am încredințat, că nici un fel de Băcillă nu a luat parte la discuțiuni.

Încheiu acest scurt șir de lămuriri asupra greutăților ce întâmpină aici în Sibiu „omul care

„Și oare al cui este meritul principal, că ne-am conservat portul antic, așa precum se vede zugrăvit pe columna lui Traian din Roma?!

„Al rășboinicilor, cari au cutreerat odată lumea întreagă prin virtutea lor militară? ori al învățătorilor din vechime, cari au lăsat tesaorii lor spirituali să fie far luminător posterității? —

„Nu, doamnelor!

„Au fost Penelopele române, și de atunci succesive urmașele lor, cari ne-au păstrat în castul templu al căsnicie, moravurile și datinele, cu cari ați ne gerăm drept descendenți ai celui mai glorios popor din vechime!

„Țeranca română este îndreptățită să pretindă dela noi, cari am înaintat cu spiritul timpului, să-i venim în ajutor întru exploatarea muncii sale în înțeles modern.

„Ăngerul păzitor al României, grațioasa Regină Elisabeta a fost prima, care a descoperit în noua Sa patrie tesaurele neprețuite ale industriei românesce! (Aplause frenetice, strigăte de „să trăiască“). Și de atunci, vedem Regina-poetă purtând cu mândrie pitorescul nostru costum, atât în singuraticile ei plimbări prin pădurile Peșului, cât și pe înălțimea tronului, în prezența puternicilor domnitori ai lumii! (Aplause vii, strigăte de „să trăiască“).

„Sub înaltul Ei patronagiu s'au întocmit răboai perfectionate în țeară, s'a înființat bazarul „Furnica“ din București, unde află ocupațiune sute de țerance, creând după motive române deosebite lucruri de artă, cari apoi fiind exportate în țeri străine, sunt plătite cu bani grei, pentru rara frumseță și originalitatea lor.

„În bazarul „Furnica“ avem un model de imitat!

„E drept, că mijloacele noastre sunt cu mult mai modeste; ei, dar' numai voință tare și perseverență se avem, și cu ajutorul lui Dumnezeu sperăm a deschide cu timpul un izvor fructifer muncii și laboarei românesce!

„Aceasta ar fi deci, onorabile doamne, direcțiunea întreprinderii noastre în prima linie.

„Venim acum la a doua parte a activității reuniunii.

„Aceasta este rezervată carității!

„Aici este femeia în elementul seu; întru a face bine culminează toate facultățile, cu care a înzestrat Creatorul inima femeiască. Mă voiu reține a detalia acest punct mai pe larg.

„D-voastre cunoașteți viața, scîi ce sînt necazurile și suferințele, cu cari soartea ne copleșește de multe-ori cu o crudă necruțare. Parcele nemiloase, eată curmă firul vieții unui părinte de familie. Mama văduvită a micuților orfani, rămași fără câștigătorul pâinei zilnice, în delăsarea și durerea ei nemărginită se revolta în contra sorții pentru atâtea cruzime!

„Haid! să-i dicem acestei nefericite: soră amărită, ce ai fericirea de a fi mamă, nu despera! Dău se îngrijese prin noi de tine și de viitorul micilor tăi orfani! D-voastre mă înțelegeți... (Aplause).

„Nu voiu abusa mai departe de paciența D-voastre, tot ce-mi rezerv este rugarea ferbinte către Atotputernicul, să ne dea tărie spre a realiza speranțele ce sînt legate de viitorul reuniunii noastre!“ (Aplause îndelungate și strigăte de „să trăiască“!)

După terminarea acestui discurs 'i-s'a prezentat conferinței un proiect de statute,

lucrează. Nu e vorba de Simeon Popescu, ci de un întreg șir de oameni, care toți au să se lupte cu același fel de miserie. Când e vorba, că trebuie neapărat să se facă ceva, atunci se scoate la iveală mai un Brote, mai celalalt, mai Barcianu, mai Crișianu, mai Comșa, mai vre-un altul dintre cei-ce știu să alerge și să muncească pe neplătite: atunci însă, când ei vor să pună și pe alții la lucru și să le ceară și altora jertfe, atunci merge vorba și prin ascuns, și pe față, că sînt nisce oameni primejdioși.

Aceasta trebuie să o știe și posteritatea, și generațiunile mai tinere ați în viață, — dar', anume în cazul acesta, mai ales învățătorii nostri.

Nu le voiesc învățătorilor nici un bine aceia, care îi duc în ispită, să facă ceea-ce a făcut dl Băcillă, — căci bătrânii au lucrat și au jertfit și trebuie să lucrăm și să jertfim și noi. Ear' Simeon Popescu nu e dintre oamenii, care dic „Dați, faceți!“ — nu dintre cei-ce posează, ci dintre cei-ce lucrează. Totdeauna el dice: *Să dăm, să facem!*

E greu să le fii prieten unor asemenea oameni, — dar' e totodată și o mare onoare!

I. Slavici.

elaborat în înțelegere cu damele, care au convocat conferința, — care s'a și primit, cu singura modificare, că în dicerea „reședința comitetului va fi opidul Deva“, — cuvântul „opid“, la propunerea dlui Dr. I. Mihu, a rămas afară.

Sub decursul adunării au sosit următoarele telegrame de felicitare:

Din Brad: În numele Româncelor din Brad salut conferința, declarând, că și noi de aici aderăm la înființarea reuniunii, și dacă acum sîntem împedecate a participa, vom contribui din puteri la realizarea scopurilor ei. Aurelia Damian.

Din Hațeg: Gratulez la înființarea reuniunii. Înainte cu Dumnezeu! Eufrosina Sânzianu.

Din Petroșeni: Regretăm, că nu putem participa la adunarea D-voastre, gratulăm însă salutarea întreprindere, dorind succes pe terenul apucat. Ioana Stanca, preoteasă. Anna Brădușă, comerciantă.

Din Arad: Primiți felicitările noastre. De Dumnezeu, ca întreprinderea D-voastre să fie făcută într'un cîs bun, să fie cu o cunună mai mult pe altarul sfînt al națiunii noastre. Teologii din Arad.

Fiind statutele primite, s'a urmat la alegerea provisorie a comitetului și a funcționarilor, si s'au ales:

Președintă: doamna Dr. L. Petco; vicepreședintă: dna A. Olariu; casieră: dna Fr. L. Hossu; controlor: dra Vilma Moldovan; — membrii în comitet dñele: P. Drăgici; I. Olariu, G. Nicoară, I. Simionas, St. Erdélyi, M. Pop, I. Raț, M. Bontescu, P. Truța, V. Dămianu, R. Crainic, E. Tulia, N. Păcurar, L. Radic; membrii suplenți: dna A. Herbai, d-rele L. Papiu, O. Petco; — de secretari: P. Dragici jun. și A. Nicoară; de arhivar I. Herbai; bibliotecar A. L. Hossu; — bărbați de încredere dñii: I. Papiu, Dr. L. Petco, Fr. L. Hossu, A. Olariu, I. Simionas și Dr. I. Mihu.

S'au luat apoi convenitele măsuri, pentru-ca statutele votate să fie înaintate la locurile competente spre aprobare.

Forma este gata. Rămâne acum numai, ca scopul frumos, ce reuniunea 'și-l-a propus, să se și realizeze. Nu ne facem iluziuni asupra rezultatului. Cunoaștem puterile, — ele sînt modeste; cunoaștem împiegririle, — ele sînt vitrege. Dar' sperăm în Dumnezeu, și așteptăm jertfă și interesare dela fiecare Român și Româncă cu stare din acest comitat! În asociare zace puterea. Să ne asociăm, că rezultatul bun nu va lipsi! c—l.

O voce slovească.

Die magyarische Staatsidee, Kirche und Nationalitäten in Ungarn. Geschildert von einem Slovaken.

(Urmare.)

„Pentru-ca să păstreze decorul umanității, cu scop de a întîmpina prelîngă toate violentele imputarea de a fi vătămă drepturile omenești (căci la maghiarizare în adevăr omul este ignorat față cu „patriotul“), le place a se provoca la puterea atractivă și asimilativă și la puterea vitală a rasei maghiare. Să cetească omul numai produsele literaturii maghiare, consemnarea opurilor edate de academia maghiară și va afla, că numărul autorilor în prevalență nu sînt Maghiari născuți. Sînt Slavii și Germanii dar', care atrag pe Maghiari la cultură și nu invers. A încheie mai întâiu institutele de cultură, scoalele, reuniunile literare, a confisca sumele de bani colectate pentru scopuri de cultură, a persecuta cu ură personală pe fiecare bărbat cu sentimente naționale și apoi a se trufi cu puterea vitală a elementului maghiar sună totuși a bătaie de joc în gura celor cu puterea în mână.

„Pentru a îmbrăca aroganța și fanatismul în cuvinte frumoase, le place domnilor a se învîli în nimbul erudițiunii, diplomației europene și al sciințelor de stat și a arunca, în dreapta și în stînga, cu frase frumoase la sunet și profunde (!). Au inventat cuvintele „unitatea culturii“ și cred, că prin aceste au dis ceva erudit, profund, un mister inofensabil. Este foarte de compătimit, că un Apponyi, conducătorul opozițiunii moderate în dieta ungurească, cel mai puternic orator și cel mai nobil caracter politic în parlamentul unguresc, a dat parola aceasta și totodată între aplaudările casei întregi a publicat explicarea aceleia. Mocșary, un Maghiar onorabil, a spriginit ca legale și drepte pretensiunile naționalităților de a li se întemeia scoale secundare din partea statului. Apponyi, prelîngă consimțământul plin de bucurie al părinților patriei,

a declarat, că pentru așa ceva statul nu are bani. Mai întâiu și înainte de toate trebuie întărită răspîndita, generalizată cultura maghiară; nîsu-înțele naționalităților spre cultură acum nu pot fi spriginite și până când conducătorii naționalităților nu vor da dovezi despre sentimentul lor patriotic (va să dică până-ce nu se vor mărturisii a fi aderenți ai ideii maghiare de stat), nici gând nu poate avé de așa ceva. Care va să dică, cu alte cuvinte: tuturor canalurilor culturii europene trebuie să li se iee apa decătră naționalități și să se mine numai la naționalitatea maghiară și când va fi rasa maghiară din destul îmbuibată cu toate binecuvîntările și comorile culturii, când în Ungaria toți vor cugeta și vorbi numai unguresc, atunci se va purta grije și de naționalitățile nemaghiare.

„Acum pricepem noi, pentru-ce a trebuit să moară reuniunea slovacă literară, „Matică Slovenská“, pentru-ce gimnaziile slovace au trebuit să moară, pentru-ce a trebuit să fie persecutată și suprimată presa slovacă: unitatea culturii o pretinde. Ungaria nu poate exista, dacă Slovaci vor fi în posesiunea unei culturi propriie. Și pentru-ce aceasta? Pentru-că atunci Ungaria n'ar mai fi stat național maghiar și pentru-că Maghiarii și Slovaci avînd unii și alții cultura lor proprie n'ar mai pute trîi nici decum în pace unii lîngă alții. Concurența liberă a popoarelor pe terenul cultural ar periclita siguranța statului unguresc (maghiar)“.

(Va urma.)

Revistă politică.

Sibiu, 20 Octomvrie st. v.

Cercurile diplomatice din Berlin sînt de părere, că lucrurile din Bulgaria se vor desvolta mult mai repede, decum se admitea în timpul din urmă. Ce e drept, posibilitatea unei ocupațiuni rusesci e mult combătută și se afirmă, că ivirii vaselor de războiu rusesci la Varna și alte orașe țermurene nu-i de a se atribui nici o importanță prea mare, fiindcă fiecare stat ar avé dreptul de a trimite vase în porturile străine, dacă e vorba de scutirea suditorilor sei. Evenimentele însă dovedesc contrarul și arată destul de clar, că de serioasă e situațiunea. După o depeșă din Tîrnova, generalul Kaulbars adresă guvernului bulgar un ultimatum, în care declară, că Rusia nu poate suferi procederea Bulgarilor față cu suditorii rusesci și față cu Bulgarii ce se află în opoziție, și cere să 'i-se dea un răspuns multumitor în restimp de trei zile, căci la din contră el va pleca împreună cu întreg personalul agenției rusesci din Sofia, făcînd pe guvenul bulgar răspunător pentru toate consecințele. Guvernul răspunde la această notă numai decăt, că a adresat un circular tuturor prefectilor, spre a le recomanda să păzească strict siguranța suditorilor rusesci.

Din Sofia încă se împărtășește, că generalul Kaulbars amenință cu bombardarea orașelor țermurene bulgare, dacă Sobrania nu se va împrăscia fără amînare și dacă ofițerii bulgari, care au luat parte la detronarea principelui Alexandru, nu se vor elibera. Ministrii bulgari intenționează, de a lăsa, ca Sobrania să hotărească asupra pretențiunilor rusesci. Generalul Kaulbars împarte bani între clasele mai sărace ale populațiunii și le invită a proclama pe împăratul Alexandru al III-lea de protector al Bulgariei.

„Le Temps“ împărtășește, că Rusia adună în toate porturile Marii-Negre mari aprovizionări de cărbuni. Comandanții trupelor teritoriale primiră ordini sigilate. În Odessa se află concentrați 40.000 oameni. Deasemene se depeșează și din Odessa, că al șeptelea corp de armată rusesc stă gata de a se imbarca, și se crede, că Rusia ar voi numai să demonstreze, spre a încurajia pe rusofili și a silii pe actuala regentă bulgară să se retragă.

Interesante lucruri se împărtășesc din St. Petersburg. Unui dip rusesc 'i-se scrie din Belgrad: „Regele Milan 'și-a ciuntat toate căile unei apropiări de Rusia. El privește în Austria singurul seu scut. Unui conducător al opoziției îi dise: Înainte de a ajunge Voi să faceți cu mine ceea-ce ați făcut cu principele Alexandru, Veți avé deja în Belgrad batalioanele austro-ungare“.

Cestiunea agrară în Irlanda încă devine tot mai amenințătoare; crimele agrare se înmulțesc în mod îngro-

zitor și la unele moșii dintre cele mari, cum este de exemplu la a marchisului de Clanricarde, oamenii se tem, că vor izbucni turburări serioase; deja până acum s'au întâmplat mai multe conflicte între arăndașii înverșunați și poliție.

Organul lui Parnell, „United Ireland“, publică un plan de luptă pentru arăndașii irlandezi, ale cărui liniamente generale sunt următoarele:

„Dacă proprietarul nu primesce arăndașii scădută de comisiunea agrară, se se înființează pe fiecare complex de moșii un comitet de arăndași, cărui să se încredințeze arăndașii. La ziua de plată toți arăndașii se se prezente în corpore la biroul de arăndași. Dacă agentul lordului nu-i va primi, atunci să-i comunice printr-un om de încredere cererea lor pentru reducere a arăndașiei. Fondurile comitetului, compuse din arăndași, se se depun la un om de încredere, dela care vor fi luate și întrebuințate de către comitet, când va crede de cuviință, spre a pute purta lupta și îndeosebi a ajuta pe arăndașii exmiși.“

Cronica.

Maiestatea Sa Împărăteasa Elisabeta a sosit în 30 l. c. în Gödöllő.

Pentru scoalele de fete din Sibiu. Domnul George Popovici, proprietarul moșiei Stroișci din Bucovina a binevoit a trimite la redacțiunea „Tribunei“ prin dl avocat din Suceava Dr. Mateiu Lupu o sută de floreni pentru scoala de fete din Sibiu. Bani i s'au predat dlui cassar al „Asociațiunii“.

Ministrul de finanțe Szapáry — demisionează! În cercuri guvernamentale — scrie „Bud. Tagbl.“ — circula fuma, că ministrul de finanțe contele Iuliu Szapáry, după ce se vor termina afacerile bugetului pro 1887, va demisiona. Se poate — dice diarul din cestiune — că ministrul va rămâne în cabinetul Tisza, dar va primi un alt portofoliu. Urmasul sau în ministerul de finanțe se dice a fi Coloman Széll.

Stipendii și ajutoare din „Fundațiunea Andronic“. Din „Fundațiunea Andronic“ se vor conferi pe anul 1887 următoarele stipendii și ajutoare: a) *Cinci-deci și nouă stipendii și ajutoare de câte 30 fl.* pentru tinerii, cari au intențiunea a se aplica ca novici la meserie și industrie, apoi pentru învățării aplicați deja la meserie și industrie, și în fine pentru învățării, cari au devenit sodali (calfe) în decursul anului 1886. b) *patruspre-zece ajutoare* și anume *zece* de câte 100 fl., *două* de câte 150 fl., și *două* de câte 200 fl. pentru sodali (calfe), cari sunt în condițiunile recerute de a se face maeștri. Toți, cari voesc a concurge la aceste stipendii și ajutoare trebuie să dovedească: a) prin atestatul de botez, că sunt Români gr.-or din Transilvania; b) prin atestatul oficiului comunal (primăriei) starea averii propriie și a părinților; c) prin atestatul dela oficiul parochial, la care aparține concurentul sau familia concurentului: dacă trăiesc părinții, căți copii minorenii sunt în familie și căți din acestia umblă la școală; dacă petentul este căsătorit și starea familiei sale. În special tinerii, cari au intențiunea a se aplica ca novici la meserii și concurg la un stipendiu câte de 30 fl., afară de recerințele generale indicate mai sus, trebuie să întruiească și următoarele condițiuni: 1. Să nu fie mai tineri de 12 ani. 2. Să fie cercetat cu succes bun școala populară, ceea-ce este a se dovedi prin atestatele școlare. 3. Să fie încheiat cu maeștrul conform §-ului 61 al legii industriale (artic. leg. XVII. 1884), ceea-ce se va dovedi prin așternerea contractului în original sau în copie legalizată. În învățării, aplicați deja la meserie sau la industrie, cari concurg la un stipendiu câte de 30 fl., afară de recerințele generale, trebuie să mai întruiească următoarele condițiuni: 1. Să fie angajați la vre-un maeștru cu contract, care se se alăture la cerere. 2. Să aibă putare bună dovedită cu atestat dela maeștrii, la cari au fost și sunt în învățatură. Sodali, cari concurg la vre-un ajutor de 30 fl., afară de recerințele generale, trebuie să întruiească următoarele condițiuni: 1. Să fie terminat periodul de învățatură în decursul anului 1886, ceea-ce se va dovedi prin atestatul autorității industriale conform §-ului 67 din art. leg. XVII. 1884. 2. Să arete un spor și o putare bună, ceea-ce se va dovedi prin atestatul maeștrului, eventual prin cartea de lucru (§-ului 99 din legea citată). 3. Să arete ce limbi sciu vorbi și scrie (atestat dela maeștru) și dacă aparțin ca membri la vre-o reuniune de meseriași, (certificat dela reuniune). — Sodali, cari concurg la vre-un ajutor câte de 100 fl., 150 fl. și 200 fl., pentru a se face maeștri, au să întruiească, afară de recerințele generale, încă următoarele condițiuni: 1. Să fie întruiești cu certificatul de maeștru. 2. Să fie lucrat cel puțin 6 ani consecutivi ca sodal, ceea-ce se va dovedi prin atestatele maeștrilor, la cari a lucrat. 3. În cerere să se arete anume, unde voiesc a se așeza ca maeștri și ce fel de mijloace bănești mai au pentru a-și începe meseria pe socoteala lor; asemenea să producă și alte documente recomandătoare. — Dela toți concurenții de ori-ce categorii se recere, ca cererile să fie scrise și subscrise cu mâna lor proprie și adresate consistorului arhidieceșan gr.-or. din Sibiu; cererile au să între acolo cel mult până

la 1 Decembrie 1886 st. v. Cererile sosite după acest termen și cele ce nu vor fi instruite precum se recere mai sus, nu se vor lua în considerare.

Monumentul lui Radetzky. După-cum arată cea din urmă listă publicată, până acum au încurs pentru înființarea monumentului Radetzky suma de 201.818 fl.

Podul căii ferate la Ocna-Sibiului e aproape terminat. Reparațiunile acestui pod au înghișit frumoasa sumă ee 150.000 fl.

Himen. Dr. Henric König, medic reg. judecătoresc în Sibiu și-a sêrbat Sâmbătă, în 30 Octomvrie n. cununia cu d-șoara Gisela Zabossy din Budapesta.

Urmări ale războiului vama cu România. Diarul „Kolozsvári Közlöny“ spune, că în urma războiului vama cu România au ajuns singur în Kézdi-Vásárhely 36 maeștri, 56 calfe și 58 învățării fără lucru și ocupațiune. Productele industriei de mobile secuiesci se pot vinde numai în târgul Clujului. Oamenii din Cluj voesc a înființa un magazin permanent de mobile de proveniență din secuime. — Și cred dinșii, că vor reuși a egalisa calamitatea născută prin războiul vama cu România?

Monarchul nostru nu mai fumează. Din cercuri pretinse bine informate se anunță următoarele: Poate va fi de interes a ști, că Maiestatea Sa nu mai fumează. Precum se scie, Monarchul a fost un fumător foarte mare, și în fabrica de tutun din Hamburg se lucrau țigări „Virginia“ anume pentru Monarch. Aceste țigări fiind de natură foarte tari, au avut o influență rea asupra sănătății Monarchului, și medicii au pretins, ca Maiestatea Sa, în interesul propriei sănătăți, să se lase de fumat. Monarchul s'a hotărât a lăsa fumatul de țigări, și acum de trei luni nu mai fumează. De atunci s'a îmbunătățit starea sanitară a Maiestății Sale, și așa că acum caută foarte bine. Numeroșii fumători, cari cred că nu se poate cineva lăsa de fumat, vor fi convinși prin aceasta de contrarul.

Finanțele Ungariei și bursa. Precând toată lumea consideră preliminarul bugetului pro 1887 expus de ministrul de finanțe Szapáry, ca unul din cele mai nefavorabile, bursa întimpine expozelul ministrului în destul de bine, și renta de aur ungară s'a suit cu 2%. Aceasta e logică de bursă. Speculațiunea nu se interesează de mărimea deficitului, ea se acată de conversiunile și operațiunile promise de ministrul Szapáry, și că ministrul voesc în serios a converti scrisurile fonciare ale căilor ferate, nu se mai poate îndoi nimeni. Mai întâiu vin convertite prioritățile căii ferate de Tisza, apoi a căii ferate Casovia-Oderberg, și în sfârșit le vine rândul tuturor hârtiilor, care se pot numai converti. Un deficit de 43 milioane. Aceasta e un lucru de tot lateral, căpetenia lucrului zace în a face „Geschäft“, și pe temeiul acestei perspective earăși încep lucrările cu „renta“. Numai de nu ar pune capitalistii cei mari o stavilă frumoasei perspective!

Eliminare „en masse“ la facultatea agronomică din Ungarisch-Altenburg. Foile din Budapesta aduc de vre-o câteva zile scirea despre o eliminare *en masse* întâmplată la facultatea agronomică din „Ungarisch-Altenburg“. Studenții agronomi de acolo formau o societate literară și pentru întrunirea membrilor acestei societăți a fost destinată o chilie încă din partea fostului director al institutului. Directorul actual a aflat de bine a pune în odaia aceea și patul unui servitor de al institutului, ceea-ce studenților nu le-a fost pe plac. Dinșii au încercat a abate pe director dela hotărârea luată, însă au fost brusc respinși. Adresându-se la corpul profesoral, tot acela rezultat l-au primit. În sfârșit au încercat unii dintr-inșii o demonstrațiune, care a avut drept urmare eliminarea alor 112 studenți. Toate năsuințele studenților de a forma un chip de împăcare între dinșii și corpul profesoral au fost zadarnice prin puterea directorului. În sfârșit au petiționat studenții la ministerul de agronomie. Directorul actual Balázs aflând despre aceasta, s'a dus în persoană la Budapesta, expunând afacerea ministrului Séchenyi, acesta s'a declarat mulțumit cu dispozițiunile luate de director. — Până acum s'au declarat vre-o 60 studenți, că nu ar fi luat parte la demonstrațiuni.

Un magistrat în cercetare disciplinară. „Bud. Tagbl.“ din 31 Octomvrie n. publică următoarea scire: „Încă în luna lui Maiu a. c. s'a ivit fuma despre o defraudățiune de bani întâmplată în orașul Erlau. Ca vinovat a fost numit căpitanul poliției de acolo Ladislau Szalay, care în urmă a și dispărut; ba lumea îl credea mort, când deodată earăși se ivesce în acel oraș, și de bună voe se însinuă la procuratură. Szalay îngrijia banii de robotă, din care din când în când a folosit o parte pentru sine până când în urmă s'a urcat suma defraudată la 7000 fl. Szalay nu avea avere, de aceea a fost executat primarul orașului Anton Tavasy, și anume din cauză, pentru-că dînsul (primarul) nu a revêdut cassa de 8 ani. Au mai fost trași în cercetare disciplinară și notarul, apoi presidential scaunului orfanal și alți doi membri din magistrat, pentru întrelăsarea revisiunii cassei comunale

pretinse de lege. De curând s'a scos însă la iveală, că administrarea unei părți din banii oficiului, a fost lăsată pe mâna diurnistilor. De aceea a ordonat vice-comitele punerea în cercetare disciplinară a tuturor membrilor magistratului din Erlau.

Portretul lui Tabajdi. Cetim în „Fóia diecesană“ din Caransebeș: „Adunarea generală a comitatului Caraș-Severin ținută în Lugoj în 27 l. c. nou sub președința vice-comitelui Emeric de Jakabfy a decurs în cea mai bună ordine. Îndată după deschiderea ședinței vice-comitele la finea unui panegiric lung și bine simțit, ținut în memoria răposatului comite-suprem Carol Tabajdi, propune procurarea portretului și aședarea lui în sala cea mare a comitatului. Representantul Coriolan Brediceanu declară în numele seu și al amicilor sei de princip, că nu poate consimți la propunerea vicecomitelui. Motivele nu le exprimă, căci nu voesc a jigni pe nimenia în sentimentele lui de pietate, dar nici nu poate lupta cu cei trecuți din viață. *De mortuis nihil nisi bene.* Viitorul, acel viitor, în care egala îndreptățire nu va fi literă moartă, ci sfântă realitate pentru toate sferile și toți cetățenii, — acel viitor va judeca drept asupra defunctului comite suprem Tabajdi. Primindu-se cu maioritatea imposantă disponibilă propunerea vice-comitelui, se trece la ordinea zilei“.

Arderea unei fabrici de tutun. Din Timișoara se scrie: În fabrica de tutun a izbucnit în 30 Octomvrie la 9 oare seara un foc. Pompierii au lucrat din puteri. Și miliție a fost la fața locului.

Furt mare în Maria-Teresiopol. La furtul întâmplat în 30 Octomvrie s'a furat cu totul suma de 1/2 milion și anume o parte în bani gata, ear' cealaltă parte în hârtii de valoare. Bani furati au fost duși în cassa Wert-haimiană, în care se aflau, și aceasta pe un car de al păgubitului.

O pungă de bani dispărută. „Gazeta Narodova“ spune, că în noaptea zilei de 30 Octomvrie s'a pierdut dintr'un vagon de postă pe calea ferată Cernăuți — Lemberg, un pachet de postă, care conținea epistole cu bani, epistole recomandate și o pungă cu 12.000 fl.

„Elementele turcesci în limba română“. Dl B. P. Hașdău va publica memoriul seu intitulat „Elementele turcesci în limba română“, cetit în congresul din Viena al Orientalistilor; publicațiunea se va face în diarul francez din București „L'Etoile Roumaine.“

Convenția comercială a României cu Rusia. „Telegraphul“ din București dela 30 Octomvrie n. scrie: „Aci se întrunesc comisiunea privitoare la convențiunea comercială cu Rusia. Guvernul nostru, luând în vedere, că convențiunea veche expiră la 21 ale lunii curente, a hotărât să prelungească convențiunea de astăzi cu Rusia până la încheierea unei noue convențiuni. Aceasta pe basa legii votate de corpurile legiuitoare, cari au investit guvernul cu dreptul de a prelungi într'un mod provisor, convențiunile comerciale cu țările, cari au intrat în negociare pentru încheierea de convențiuni comerciale noue cu România. Este bine, ca să nu ne grăbim cu alcătuirea convențiunilor, negocierile trebuie conduse cu cea mai mare prudență“.

Bismarck — dușman al literilor latine. Magistratul din Berlin a dăruit principelui Bismarck o scrisoare serbătorească cu ocaziunea adunării naturalistilor. Răspunzând Bismarck într-o scrisoare de mulțumită, face cunoscut magistratului, că dînsul opuri germane tipărite cu litere latine nu le cetesce din prin cipiu.

Convocare.

În sensul §-ului 12 al statutelor „Reuniunii femeilor române din Sibiu“ se convoacă prin aceasta pe ziua de 26 Octomvrie (7 Noemvrie st. n.) a. c. la 11 oare a. m. a

XII. Adunare generală ordinară în localul societății de lectură română din Sibiu (Strada Cîsnădiei nr. 7.)

Obiecte:

1. Raportul comitetului.
2. Staverirea bugetului.
3. Alegerea unui membru în comitet.
4. Propuneri eventuale.

Sibiu, în 18 Octomvrie 1886.

Maria Cosma,
preș.

V. Bologa,
secretar.

Convocare.

Despărțământul I. Brad al „Reuniunii învățătorilor români gr.-or. din districtul Zarand“ își va ține prima sa adunare generală pe anul școlar 1886/7 la 25 și 26 Octomvrie st. v. a. c. la Brad în localitatea școlii populare române. Directorii școlari, învățătorii și toți cari se interesează de învățământul popular sunt invitați a participa.

Programa.

Ședința I.:

1. Cuvânt de deschidere de Vasiliu R. Dămian, președinte.
2. Prelegere practică: „Primirea elevilor începători în școală“ de N. Becsa.
3. Prelegere practică: „Desfacerea propozițiunilor în cuvinte, a acestora în silabe, și a silabelor în sonuri“ de Iosif Bașa.
4. Anania Hodoș — fost delegat la cursul de industrie de casă ținut la 1—5 Septemvrie în Grădisce — va instrua pe membrii adunați în împletirea de coșerci, pělării de paie etc.

Ședința II.:

5. Petru Rimbaș va pertracta: „Cronicele școlare“.
6. Alexandru Drăea va prelege: „Ce trebuie să lucrăm toamna în grădina școlară?“
7. Învățătorii în corpore vor participa la lucrările făcându în grădina școlii populare din Brad.
8. Împletirea de pělării etc.

Ședința III.:

9. Prelegere practică de Alexandru Florea: „Adițiunea în scris cu elevii clasei II n-rii dela 20—100.“
10. Prelegere practică de Ioan Boian: „Ioan Botezătorul“.
11. Prelegere practică de Ioan Jurca: „Substantivul“.

Ședința IV.:

12. Prelegere practică din limba maghiară de Gavril Simedrea: „Descrierea mesei“.
13. Curenții și propuneri din partea membrilor.

Din ședința comitetului ținută la 9 Octom. 1886.

Ioan German,
vice-președinte.

Petru Rimbaș,
secretar.

Bibliografie.

„Revista catolică“. Apare în fiecare lună. Această revistă, ce apăruse mai nainte tot sub acest titlu, a reapărut earăși în Baia-mare sub direcțiunea d-lui Dr. Vasiliu Lucaciu. — Fasciculi VII și VIII de pe luna Octomvrie 1886, anul I., volumul I. cuprind următorul sumar: Fotografia și biografia Excelelenței Sale Dr. Ioan Vancea de Buteasa, arhiepiscop și metropolit de Alba-Iulia și Făgăraș. — Credința filosofilor biblici. — Causa conferențelor bisericesti districtuale. — Corespondențe. — Enciclica Sântiei Sale Papa Leo XIII. către episcopatul Ungariei. — Revista contemporană.

Economia câmpului și grădinăritul pentru școalele populare. De George Moianu, învățător la școala română de fete în Brașov. Cu mai multe ilustrațiuni. Brașov, 1886. Editura lui H. Zeidner.

„Convorbiri pedagogice.“ Revistă pentru educațiune și instrucțiune. Apare odată pe lună. Panciova, 1/13 Octomvrie 1886. Anul I. Nr. 5. Sumar: Georgiu Radu Melidon, (cu portret fotografic și faximil de subscriere). — Când se trimitem pruncii la școală? — De ale noastre. — Școalele din Blaj. — Două mame diplomate. — Anecdote. — Cronica contemporană. — Revista diarelor pedagogice. — Curier bibliografic. — Mosaic. — Loc de informațiuni. — Ghicitori. — Telefonul redacției.

„Recreații științifice.“ Apare odată pe lună. Iași, Septemvrie 1886. Anul IV. Nr. 9. Sumar: Geometrie. Geometria de poziție a lui Staudt (urmare), de Candide. — Suprafața triunghiului, de I. V. Praja. — Geometria analitică. Planuri principale la suprafețele de gradul al doilea (urmare), de C. Climescu. — Mecanica. Un curs de probleme (urmare.) Problema 49, 50 și 51, de M. Tzony. — Diverse. Porocora sau Mascaretul, de G. I. Lucescu. — Probleme rezolvate 194, 195 și 196, de V. Cristescu, Gr. Gr. Peretz, P. N. Panaitescu, Titus Cananău, G. B. Nicolescu, Emil Merjvinschi, Camil Brînză, G. T. Negruz, G. C. Murguleț și N. Crupenschi. — Probleme propuse: 211, 212, 213, 214, 215 și 216.

Director: Ioan Slavici.
Redactor responsabil: Aurel Popa.

Piața cerealelor din Portul Brăila.

Raportor Nicolai V. Perlea, Brăila.
Operațiile efectuate în 15 și 16 Octombrie 1886.

Vendătorii	Cumpărătorii	felul	hectol.	greut. libre	prețul lei în aur
Politi	Carnavali	Grâu	6000	60	11.72 ¹ / ₂
Dreifus	Găetan	"	3000	58 ³ / ₄	11.35
Emberico	Feitler	"	2400	61	12.20
Politi	Cohen	"	3100	60	11.72 ¹ / ₂
Sasu	Cotti	"	670	57	9.40
"	Pauli	Săcară	4200	54	6.17
Silberstein	Feitler	"	3500	55 ¹ / ₂	6.50
Cambano	"	"	1800	54	6.10
Lombardo	G. Mendl	Orz	1900	43 ³ / ₄	4.30
Sasu	"	"	1900	43 ³ / ₄	4.30
Diversi	"	"	3000	42 ¹ / ₄	3.95
Găetan	"	"	700	42 ¹ / ₂	4.—
Vrioni	"	"	3000	42 ¹ / ₂	4.10
"	"	"	1800	42 ¹ / ₂	4.20
"	"	"	3000	42	4.10
"	"	"	1500	44 ³ / ₄	4.50
Lombardo	"	"	3000	42 ³ / ₄	4.17 ¹ / ₂
Sasu	"	"	1500	43 ³ / ₄	4.30
Lombardo	"	"	4200	43 ³ / ₄	4.30
Sasu	Petricioni	Ovăs	1800	0/0	8.52 ¹ / ₂
"	"	Fasole	2050	0/0	11.20
Vrioni	Cohen	"	2100	0/0	11.25
Dimitriadi	Bloch	"	1500	0/0	11.50

Cursul pieței din Sibiu

din 1 Noembrie st. n. 1886.

Hârtie-monetă română	Cump.	8.40	vënd.	8.45
Lire turcesci	"	11.20	"	11.25
Imperiali	"	10.20	"	10.25
Ruble rusesci	"	1.16	"	1.18

Bursa de Budapesta

din 30 Octombrie st. n. 1886.

Rentă de aur ung. 6%	103.60
" " hârtie " 5%	72.70
Împrumutul căilor ferate ung.	151.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	93.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	115.—
Bonuri rurale ung.	104.50
" " cu cl. de sortare	104.50
" " bătăne-timșene	104.50
" " cu cl. de sortare	104.50
" " transilvane	104.50
" " croato-slavone	104.50
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	98.—
Împrumut cu premiu ung.	121.—
Losuri pentru regularizarea Tisei și Seghedin	123.50
Renta de hârtie austriacă	83.30
" " argint austriacă	84.45
" " aur austriacă	113.75
Losurile austr. din 1860	139.—
Acțiunile băncii austro-ungare	865.—
" " de credit ung.	289.25
" " " austr.	279.60
Argintul	—
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina“	102.—
Galbeni împărătești	5.90
Napoleon-d'ori	9.88
Mărci 100 imp. germane	61.25
Londra 10 Livres sterlingi	125.10

Bursa de Viena

din 30 Octombrie st. n. 1886.

Renta de aur ung. 6%	104.10
" " hârtie " 5%	92.95
Împrumutul căilor ferate ung.	151.40
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	99.70
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	115.—
Bonuri rurale ung.	104.90
" " cu cl. de sortare	104.50
" " bătăne-timșene	104.60
" " cu cl. de sortare	104.60
" " transilvane	104.50
" " croato-slavone	104.75
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	98.—
Împrumut cu premiu ung.	121.25
Losuri pentru regularizarea Tisei și Seghedin	123.75
Rentă de hârtie austriacă	83.55
" " argint austriacă	84.60
Rentă de aur austriacă	114.25
Losuri austr. din 1860	138.25
Acțiunile băncii austro-ungare	866.—
" " de credit ung.	293.—
" " " austr.	281.25
Argintul	—
Galbeni împărătești	5.91
Napoleon-d'ori	9.88
Mărci 100 imp. germane	61.20
Londra 10 Livres sterlingi	125.05

Bursa de București.

Cota oficială dela 29 Octombrie st. n. 1886.

Renta amort. (5%)	Cump.	94.—	vënd.	95.—
Rur. conv. (6%)	"	87 ⁷ / ₈	"	—
Acț. de asig. Dacia-Rom.	"	270.—	"	275.—
Banca națională a României	"	1010.—	"	1030.—
Împr. oraș. București	"	32.—	"	36.—
Acț. de asig. Națională	"	—	"	—
Credit mob. rom.	"	—	"	—
Scrisuri fonciare urbane (5%)	"	101.—	"	101 ¹ / ₂
Schimb 3 luni	"	25.13 ³ / ₄	"	—
Societ. const.	"	164.—	"	—
Aur	"	15.50	"	15 ³ / ₄

Econom.

Se caută **econom practic**; doritorii de a reflecta, provăduți cu atestat de moralitate și de serviciul de până acum, au a se insinua la dl A. Lăday în Petrifalău, lângă Blaj, eventual în Sibiiu, strada Cisnădiei Nr. 37. Cei-ce au și calificațiune teoretică prelungă praxă, vor avè preferință. [351] 3—3

Institut tipografic în Sibiiu.

Biblioteca poporală a „TRIBUNEI“.

- Nr. 1. **Pădureanca.** Novellă de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș. elegant. Un exemplar 40 cr. sau 1 leu nou.
- Nr. 2. **Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nr. 3. **Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Nr. 4. **Pipăruș Petru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 5. **Păcală și Tândală.** Anecdote de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Nr. 6. **Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Nr. 7. **Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 8. **Colăcărutul.** Obiceiurile țeranilor români la nuntă, de Benediet Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
- Nr. 9. **Fiica a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Nr. 10. **Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Nr. 11. **Sfântul Nicolae.** De Matilda Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 12. **Îndărătnicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 13. **Blăstēm de mamă.** Legendă populară din giurul Nășăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 14. **Bunica** de Bojena Nēmčová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarník. Un exemplar 1 fl. sau 3 lei noi.
- Nr. 15. **Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nr. 16. **Din bețrâni.** Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 17. **Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 18. **Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 19. **Cenușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 20. **Un pețitor îndărătnic.** Novellă de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Nr. 21. **Prietinul meu Vântură-Țeară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Nr. 22. **Scăpărătoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Nr. 23. **Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Nr. 24. **Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
- Nr. 25. **Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Nr. 26. **Taina unei vieți.** De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Nr. 27. **Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
- Nr. 28. **Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- O sută de ani.** Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.

Celor ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vândătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Numai 20 cr. exemplarul.

Călimdarul Poporului

pe anul comun

1887.

Anul II.

SIBIIU.

Institut tipografic, societate pe acții.

Numai 20 cr. exemplarul.

Cuprinsul: Călimdarul astronomic și bisericesc (cu povești economice pe fiecare lună). — Chronologie pe anul 1887. — Regenții europeni. — Posta. — Corespondența telegrafică. — Raportul între măsurile nouă și vechi. — Scala timbrelor. — Legea pentru gloatele din Austro-Ungaria. — Tractarea vinului în pivniță de D. Comșa. — Cunoașterea vacilor lăptoase. — O nouă reșină de altoit. — Sacerșul. — În timp de holeră. — Petrea Prostul, poveste de Ioan Slavici. — Poesii („La un Român renegat“ de M. Pompiliu; „Petre Cărbete“ de Ciru Oeconom; „Angelina“ de George Coșbuc; „Seara pe deal“ de Mihail Eminescu; „Ca ieri și azi“ de T. Șerbănescu; „Lumea mare“ de Veronica Micle; Doine populare; Satire populare). — Schintețe în cenușă, adunate de Ioan P. Lazar. — Anecdote (Românul și Țiganul; Când se rade Țiganul de-a geaba). — Țigurile din Ardeal, Ungaria, Bucovina și România.

Vândătorilor se dă un rabat de 20%.

DICTIONAR

român-germân și germân-român

de

Sab. Pop. Barciannu,

odin. paroch gr.-or. în Rășinari, asesor consistorial etc.

Revidat și completat

de

Dr. D. P. Barciannu.

Partea I. Română-germână.

704 pagini.

Prețul 2 fl. 50 cr. v. a.

NB. Pentru trimiterea prin poștă 20 cr. v. a. de exemplar.

Partea II. germână-română, se află sub presă.

Tipărituri:

1. Certificate pentru pasaporturi 1 conț (à 25 coale) 40 cr.
2. Inventare 1 conț (à 25 coale) 40 cr.
3. Obligațiuni (cu scara de timbre pentru intabulări) 1 conț (à 25 coale) . 50 cr.
4. Consemnări sumarice despre dări (sommás kimutatás) 1 conț (à 25 coale) 40 cr.
5. Protocoale de zălogire (zálogolási jegyzőkönyv) 1 conț (à 25 coale) . . 50 cr.
6. Testimonii de școală 1 conț (à 25 coale) 40 cr.
7. Citațiuni pentru primării comunale 1 conț (à 25 coale) 50 cr.
8. Hagyatéki kimutatás 1 conț (à 25 coale) 60 cr.
9. Fileră de inmanuare 1 conț (à 25 coale) 44 cr.
10. Protocol de pertractare 1 conț (à 25 coale) 44 cr.
11. Testimoniu pentru școalele populare una sută 80 cr.

Antistiile comunale sînt rugate a ne onora cu comande numeroase.

Articolul de lege XXI. din anul 1886

DESPRE JURISDICȚIUNI,

și articolul de lege XXIII. din anul 1886

Despre procedura disciplinară

în contra funcționarilor administrativi și în contra personalului auxiliar și de manipulațiune.

Cu explicațiuni și notițe de orientare.

Prețul 40 cr. v. a.

Nr. 38.506./VI. b.

Ordonanțe ministeriale

pentru

întroducerea legii comunale

(Art. XXII. din 1886.)

Prețul 12 cr. v. a.

Institutul tipografic execută tot felul de lucrări tipografice și în deosebi tipărește cărți de tot felul, anuniuri de căsătorie, anuniuri funebre, placate, bilete de vizită, conturi și blanchete de tot soiul.

Prețurile moderate.

Deasemenea Institutul primesce în editură cărți scolare și în genere cărți menite a fi răspândite în popor, precum sînt: povești, snoave, povești populare, istorioare morale, descrieri de obiceiuri și datini, schițe istorice ori biografii scrise în stil popular și alte deasemeni.

[347] 2